

7 mente principis et de causa. ¶ Secundo limitatur. s. dicta con-
 clusio in l. nona dicitur q. p. gesta p. infectis habeant: quia tunc
 etiam deesse debent retractari. vt voluit glossa nota in de. j. m. ver.
 pro infectis. de immu. ecclie. quaz ibi sequuntur Lar. et Jmo. Cal.
 in consilio. xii. in titu. de ref. et not. Pe. de anch. in consilio. c. lxxi. pro
 domina Paula. col. si. Abb. in. c. non debet. in fin. de cōsan. et affi.
 cum concor. vt per Adoder. hic ad idem gl. in. de. j. de statu regula.
 quam Abbas adducit in dicto. c. non debet. et ad idem est bon. text.
 in. l. decernim. et quod ibi Paulus de Castro. C. de sacrosanctis
 ecclies. facit textus in. l. videmus. §. in fauiana. ff. de suris. et la-
 re tradit And. sicu. in consilio. lxxvii. libro. iij. et consilio. xiiij. codes
 libro. ¶ Et ampliatu ista limitatio etiam procedat non obsta-
 te quod de preiudicio tertij tractetur secundum dominum Lardi.
 in capitulo quia diligentia. de elec. vbi inquit quod si princeps re-
 stituit bannitum non obstante quacunq. condemnatione quam
 vult haberi pro infecta talis bannitus etiam bona in tertium tras-
 lata recuperabit. et sequitur Jmo. ibi in. f. et Alexā. in. l. gallus. §. et
 quid si tantum. in pe. bar. de liberis et posthumbis et idē in simili
 casu Abb. tradit in consilio. lxxviiij. illud. colum. iij. libro primo.
 ¶ Sed tamen contrarium in hoc voluit idem Lar. in capitulo ad
 petitionem. de accu. dicens gl. in. d. de. j. de immuni. ecclie. non ha-
 bere locum in preiudicio tertij cui esset ius questum et sequitur Jo.
 de ana. ibi in vltimo notat. Et hoc tenet Adoder. hic qui dicitur
 istud procedere nisi esset ius questum in spe. prout Abb. loquitur
 in consilio. lxxviiij. preallegato. et quod i casu in quo loquitur Lar.
 in. d. c. quia diligentia non videtur illi tertio a quo bona auferuntur
 preiudicium inferri ex quo illi pretium debet restitui secundum
 Jmol. ibi. ¶ Sed considerandum est quod dato quod pretij sol-
 uatur tamen cum priuatur dominio rei sue contra eius voluntate
 non leue preiudicium inferri videtur: quia grauis est iniuria quod
 homines de rebus suis aliqua facere cogantur. vt dicit ter. in. l. du-
 dum. C. de contrahen. emp. facit text. in. l. nec emere. C. de iure deli-
 ber. in. l. venditor. §. si constat. et quod ibi Barto. ff. communia pre-
 dio. cum si. et quia etiam ius questum spe tolli non potest: vt notat
 Bald. in. l. si constante per illum tertium. C. de dona. ante nup. Et
 ideo dictum Lard. in. d. c. quia diligentia non videtur verus: quia
 non potest princeps facere quod restituito trahatur ad res per se
 scum medio tempore alienatas: vt concludit Bald. in. l. gallus. in
 §. et quid si tantum. columna si. vers. tertia questio est de liberis et
 posth. quia dominium questum ex contractu auferri non potest
 vt not. in. l. si. C. si contra ius vel vtili. publi. et dictum fuit in. c. que
 in eccliarum. s. eodem. ¶ Non ob. glof. in. d. de. j. de immu. ecclie.
 quia procedit prout loquitur in his que sunt iur. postini. vt not.
 Calde. in. d. consilio. xii. in titu. de ref. et not. Petrus de anbarano
 in. d. consilio. c. lxxi. et Lardi. in. c. ceterum. de ref. et not. Secus videtur
 in dominio questum de iure gen. vt notat in dicta. l. si. ¶ De cetera
 dato quod tale ius questum tertio auferri potuisset ex illa resolu-
 tione facta ita simpliciter et indefinite quod condemnatio pro in-
 infecta habeatur non videtur inferri ad preiudicium tertij quia inde
 finita non equipollet vniversalis quādo non est eadem ratio: vt no.
 per By. in rub. de regu. iur. in. vi. et tradit Bart. in. l. si plaribus. de
 leg. ii. Et hic non videtur subesse eadem ratio quia in dubio super-
 rior nunq. presumitur velle tertio preiudicare. l. si. §. merito. et. §. si
 quis a principe. ff. ne quid in lo. publi. Et ita dictum Lar. in preal-
 legato. c. quia diligentia ex defectu potestatis et etiā ex defectu vos-
 luntatis nō videtur procedere. ¶ Saluari tamen potest per indi-
 rectum illud quod Lar. dicit: videlicet si superior in loco mādaret
 quod in tali casu illi tertio per suos magistratus ius non reddere-
 tur. Est enim in potestate superioris iurisdictionem magistratus
 sui moderare. l. ij. in princ. de orig. iur. Et hoc modo loquitur etiaz
 Lardi. in. d. c. quia diligentia. cuius dictum pro valde nota. extol-
 lit et sequitur Alexan. in. d. §. et quid si tantum. et idem in simili ca-
 su tradit Barto. in consilio. c. lxxvii. domini priores artium. in. fi.
 dub. Abb. in. c. ecclia sante et Marie. i. eodem in repe. in. xliiij. co-
 lumna et in simili not. Bal. in. l. omnes populi. columna. vi. vers. sic.
 sed an episcopus. in. fi. de iust. et iur. et not. tradit Lap. alleg. c. j. in
 ciuitate florentie columna fin. circa fi. ¶ Acc ob. quod per indirec-
 tum non debet permitti illud quod directo prohibetur vt i regu-
 la. cum quid. de regulis iuris in. vi. quia laici possunt eorum bene-
 ficia denegare clericis. nec per hoc dicitur offendi libertas ecclies
 10 stica: vt dictum fuit in. c. ecclia. s. eodem. ¶ Et ad declarationem
 prime conclusionis superius firmate notandum est quod preteri-
 ta occisa intelligantur illa q. finita sunt per solutionem sententiaz
 vel transactionem vt Abbas hic dicit post Barto. et docto. in. d. l.
 causas. et idem Bartol. in. l. omnes populi. in. v. q. princ. ver. iuxta
 predicta quero. de iust. et iur. facit text. in. l. transacta. ff. de verborum
 signi. in. l. j. §. si. ff. ad tertul. in. c. j. de litis contestat. in. vj. Et idem si
 diuturnitate temporis confirmata sunt quia lex noua annullando
 preterita ad talia non porrigitur: vt notat Ange. dicit in consilio
 lxxi. in questione proposita. columna fina. per tertium. in. l. quā in pro

nticia. §. diuis. ff. de ritu nup. ¶ Sed considerandus est quod aut
 ex diuturnitate temporis prescriptio inducitur. Et clarū est quod
 res dicitur decisa: q. exceptio prescriptiois dicitur exceptio litis fini-
 te. d. l. transacta. vbi Barto. ff. de verborum signi. l. fin. vbi Barto.
 ff. pro suo. et in. d. l. j. §. fin. et ibi Barto. ff. ad tertul. et quia prescri-
 ptio solutioni equiparatur. l. sed si vnus. §. pretor. ait vers. si ante. ff.
 de iniur. et in. l. si pupillus. in fine. vbi Barto. ff. de admi. tuto. Aut
 prescriptio completa non fuit: tunc dicitur Ange. dubitabile vi-
 detur: quia non potest dici res decisa. Et ter. quem ipse adducit in
 d. l. qua in pronuncia. §. diuis parum facit quia ibi cum diuturni-
 tate temporis alia plura concurrunt ex quibus motus fuit ibi im-
 perator ad dispensandum: vt colligitur ibi. dñ. inquit. idcirco hec
 omnia in vnum concurrant. ¶ Preterea illud quod dicitur ibi
 procedit ex eo quod text. ibi vltra procedit ita disponendo et dispē-
 lando: non autem ex diuturnitate temporis immediate illud cau-
 satur. Sed tamen placet quod Ange. dicit et iustificari potest: quia
 licet precise non dicatur esse res decisa ante prescriptionem comple-
 tam negari tamen non potest quin illud quod longo tempore ob-
 seruatum fuit non ita de facili retractetur. argu. d. §. diuis. qui sal-
 tem in argu. facit. et in. §. alienationis. in vers. quod itaq. in aut.
 de non alie. colla. ij. et in. §. hec igitur omnia. in aut. de armis. Ad
 idem allego bo. text. in. c. contingit. de trans. ibi si fuit aliquot an-
 nis obseruata. facit text. in. l. ij. ff. de consti. princ. et ideo statutum
 quod expresse ad preterita se refert cum sit contra ius commune vt
 supra dictū est debet restringi vt non intelligatur de preteritis diu-
 turnitate temporis comprobatis in quibus est maior ratio vt non
 ita de facili debeant retractari. et hoc modo dubitationes Adoder-
 noum hic resoluuntur. ¶ Secunda conclusio Abb. est quod licet
 in nouo statuto expresse dicatur quod habeat locum in preteritis
 non intelligitur de preteritis pendens: per appellationem: vt est
 text. in aut. vt cuz de app. cogno. §. j. et not. Barto. in. l. omnes po-
 puli. in. v. q. princ. ff. de iust. et iur. Paulus de Castro in consi. lxxv
 vij. in causa fortij. columna fina. in vers. sic. quia nam cum nego-
 cia preterita a pendens distinguntur. de. j. in fine. de pba. sta-
 tutum quod porrigitur ad preterita cum sit contra ius commu-
 ne stricte et limitate put loquitur intelligi debet et sic de preteritis sim-
 pliciter et non de pendens. Et pari ratione si statutum in tali
 casu loqueretur de pendens non haberet locum in preteritis.
 ¶ Et notandum est qd pronisio facta a statuto de causis pendens
 tibus non haberet locū in causis pendens per appellationem
 quia quantum ad hoc causa non reputatur pedere cum semel de-
 cisa fuerit per sententiam licet appellatio pendeat. ita nota. Ange.
 dicit per illum tertium in. §. super hoc. in vers. sic. et not. diligenter
 in autentica in me. litis sac. ius. nō sic. collatio. vij. Et hoc cōpro-
 batur ratione supradicta: quia cū tale statutum sit cōtra ius com-
 mune debet intelligi de pendens simpliciter in quib. decisio
 nulla facta reperitur. Et iste erit vn. casus singularis in quo sen-
 tentia per appellationem non extinguitur nec suspenditur quod
 not. est ad ea que habentur in. c. venientes. de iur. reuocando. et diri-
 ni in rubrica de appellationibus. Et ideo iura quādo volunt inclu-
 dere causam appellationis expresse dicit de pendens per ap-
 pellationem. clemen. si. in. fi. de iur. iur. in. clementina prima. in
 fine de sequel. pos. et frue. in clementina prima in fine de probatio.
 cum similibus. ¶ Et ita ex supradictis habetur quod statutus de
 preteritis non habet locum in causa appellationis pendens. Si
 militer statutum in pendens non intelligitur in causa appel-
 lationis. Si tamen statutum loqueretur simul de preteritis et pen-
 dens causa appellationis videretur includi cū sit facta proni-
 sio in vtroq. simplici. argu. l. si ita facta. ff. de iniust. rup. no. in. l. ij.
 12 in principio de verborum significatio. ¶ Tertia conclusio abba.
 est quod idem sit in causa principali quia si expresse in statuto dis-
 catur quod habeat locum in preteritis non intelligitur in pendens
 tibus etiam in causa principali. ita concludit Bartolus in dicta
 l. omnes populi. in loco supra allegato. per tertium in autentica in
 medio lit. sac. ius. non sic. Ille tamen textus non videtur loqui in
 terminis quando in statuto dicitur quod trahatur ad preterita:
 sed videtur simpliciter prohibere nonam impetrationem fieri pē-
 dente lite. ¶ Ista conclusio probatur ratione quam supra adduxi
 in causa appellationis non pariter militat in causa principali:
 quia cum statutum loquatur de preteritis nō habet locum in pen-
 dens cum sit contra ius commune. vt dictum est. Et licet in
 isto casu idem sit in causa principali quod in causa appellationis
 secus tamen est quando statutum loquitur de pendens: quia
 tunc causa principalis comprehenditur licet causa appellationis
 non includatur vt supra dictum fuit. ¶ Adodo qd supra dictum
 est de statuto quod porrigitur ad preterita nō habere locū in pre-
 teritis pendens in causa appellationis nec in cā principali li-
 mitatur secundum abb. hic nisi tale ius nouū motu proprio supe-
 rioris emanauerit: q. tunc ad causam pendens principalem vel
 appellationis porrigit. pro quo facit qd no. Bal. in. l. qui autem.